

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, KEDD, 1924 június 24.

171. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

A kereskedők tüntetése

Nem szabad lebecsülni annak az akciónak a jelentőségét, amit a Vajdaság kereskedőinek elkeseredése a napokban tüntető demonstrációvá szélesített ki. A kereskedők a gyakorlati élet emberei. A kereskedők csak akkor politizálnak, ha a politika a bőrükre megy. Egyetemes és nagy jelentőségű érdekek kell annak lenni, ami az egész kereskedő osztályt meg tudja mozditani s tiltakozó demonstrációra tudja bírni. Ha a kereskedő az üzletét bezárja, az vagy gyásznak, vagy a csődnek a jele. Ha a kereskedők az üzletük bezárásával tiltakoznak, akkor nagyon szembeötölően demonstrálják azt, hogy existenciájukat fenyegeti a tiltakozásukat kikényszerítő jogállapot.

Köteteket lehetne már összeírni azokról a panaszokról, amelyekben a Vajdaság kereskedői sirták el a mindenkori pénzügyi politika kísérletezései ellen panaszukat. A kereskedőkre valóban rájár a kincstár szekerének rudja. Ennek első kétségtelenül az, hogy a kereskedőket találja meg legelőször a pénzügyi adminisztrációval. A kereskedőket lehet leggyakrabban a vámtarifa kényszerítésére és a vámtarifa emelésére okokból a fegyveres tüntetésre kényszerítik. Ekkor elsütött a vámtarifa emelését. Öccsét. A vámtarifa emelését letartóztatják és a vámtarifa emelését megindították. Hogy az adószedőket az adószedőket.

Ez az eljárás megismételhető volt akkor, amikor a nagy pénzbőség és a nagy áruhiány kiváló konjunkturákat teremtettek. A gazdasági élet dezolátsága óriási jövedelmeket teremtett s olyan új existenciákat vetett fel, hogy az új vagyonok és új jövedelmek megrázkódtatás nélkül tudták viselni a közterheket. Most azonban a kereskedőkre — elmondhatjuk kivétel nélkül — sokkal rosszabb idők járnak, a konjunktúrális jövedelmeknek régen vége van s még nem érkezett le a forgalomnak, a pénzpiacnak s a finanszpolitikának az a stabilitása, mely a polgári munkának a polgári jövedelem biztonságát megadja. A közterhek mértékét a *hochkonjunkturák* emlékei befolyásolják még akkor is, amikor a tisztas kereskedő legitím és illegitím költségekre már régen elfizette a bő évek gyümölcsét s amikor a tisztas polgári haszon még nem elég az existencia konzerválására s a mindennapi élet-szükségletek fedezetére.

A kereskedők akciója lényegében nem is akar mást, csak azt,

hogy a kormányzat az államhatalom eszközeivel teremtsen meg azt a helyzetet, mely lehetővé teszi a tisztas kereskedőknek foglalkozásuk tisztas folytatását. Amíg azonban a pénzpiac olyan, hogy elsőrendű bonitású kereskedők havi 3-4 százalék mellett jutnak csak pénzhez, amíg az uzsoratorvény rendelkezései már csak a gyerekkori emlékek közé tartoznak, amíg a kereskedők tavasszal kapják meg a korcsolyát s ősszel a szalmakalapot, mert hónapokig tarthat, amíg a vámhivatal s olykor hetekig, amíg a posta „kezelem” a csomagokat s amíg a kereskedőknek álláspénzekbe és fekérekbe kell elfizetni a kikalkulált jövedelmet, addig a kereskedők méltán dörömbölnek kívánságaikkal a kormány kapuin s joggal az államhatalom beavatkozásától remélik és kívánják a segítséget.

Arról nem is akarunk most beszélni, hogy milyen társadalmi terhei vannak a kereskedőknek.

Életbelép a kedvezményes vámtarifa a S. H. S. királyság és Magyarország között

A két ország július 1-étől kezdve kölcsönösen a legalacsonyabb vámtarifát alkalmazza — A belpolitika hírei

Beogradból jelentik: *Pasics* miniszterelnök blédi utazása, amelyet már nagyon türelmetlenül várnak az összes politikai körökben, még a mai napon sem követhetett be. Az utazás halasztgatása természetesen sokféle kombinációra ad alkalmat. Legvalószínűbbnek az a verzió látszik, hogy *Pasics* elutazása előtt még tisztázni akar néhány kérdést magában a kormányban, különösen az esetleges új választási kormány összetételének kérdését.

Pasics a mai nap folyamán a minisztertanácsot nem hívta össze ülésre, viszont a kormány egyes tagjaival folytatott beható eszmecseréket úgy a délelőtti, mint a délutáni órák folyamán.

Az ellenzéki blokk soraiban az idegesség napról-napra fokozódik, különösen *Radics* moszkvai nyilatkozatai folytán. A kormány sajtója ügyesen kihasználja a *Radics* legújabb kirándulása által keltett zavart és ennek máris mutatkozik a hatása az ellenzék polgári tömegeiben. Ugy látszik, *Radics* pártja is nehezen fogja bomlási jelenségek nélkül kiállani azt a rázkódtatást, amit a pártnak a moszkvai parasztinternacionáléhoz való csatlakozása jelenteni fog.

A politikai élet homlokterében a sabáci népgyűlés áll. *Sabac Veljkovics* Vojának, a *Davidovics* párt egyik legtekintélyesebb tagjának kerülete s így általában

Akárkinek akármilyen gyűjtési akció jut az eszébe, a kereskedőket házalják végig. Ez is érthető, mert kiutazni a földbirtokosokhoz sokkal több fáradsággal, költséggel és sokkal kevesebb kilátással jár, mint végigsétálni a Fő-uccán s befordulni az üzletkebe. De ha ennyi érthető oka van a kereskedők terhének, érthető lenne az is, hogy az államhatalom segítségére siet legpontosabb, legkészségebb és legfizetőképesebb adósainak. A fejőstehenet jól kell tartani.

Meleg szimpátiával kísérjük a kereskedők akcióját. Szeretnénk, ha nemcsak a drágasági törvény alkalmazásával, nemcsak az alkotmány rendelkezésein túl munkaszüneteket rendelő helyi intézkedésekkel s nemcsak az adóvéghajtókkal kerülne az államhatalommal kapcsolatba, hanem azzal is, hogy meghallgatják jogos kéréseiket és teljesítik méltányos és kiérdemelt kívánságaikat.

a *Davidovics* frakció vereségének tekintik, hogy *Pribicsevics* ezt a nagy sikerrel végződő népgyűlést megtarthatták. A népgyűlésen *Pribicsevics* és *Vilder* államtitkár voltak a szónokok, akik különösen *Davidovics*ot támadták feltűnő élességgel, *Davidovics*ot *Kerenszki*hez hasonlították s azt fejtegették, hogy *Davidovics*, ha az ellenzéki blokk kormányra kerülne, épen úgy készítené elő a bolsevizmust, mint ahogy azt *Kerenszki* tette.

Egy zagrebi esemény is sokat szerepelt a politikusok megbeszéléseiben. Zagrebben ugyanis a rendőrség feloszlatta az állami szolgák egyesületét s az egyesületnek vezető tagjait letartóztatták. Az egyesület ellen, mint a hivatalos kommuniké közli, bizonyítékok merültek fel abban az irányban, hogy vezetői a katonai és csendőri laktanyákban államellenes propagandát folytattak. Röpiratokat osztogattak, amelyek az engedelmség megtagadására s a horvát parasztpárt támogatására hívták fel a fegyveres erő tagjait. Az egyesület vezetői közül többeket tetten értek, amikor a lázító tartalmú röpiratokat a egyes kaszárnyákba becsempészték.

Elkészült az SHS. királyság és Magyarország között a vámszerződés

Budapestről jelentik: Hétfőn

délelőtt jegyzékváltás folyt le *Daruvary* külügyminiszter és *Popovics* Tisa budapesti jugoszláv követ között. A kölcsönösen kicserélt jegyzékekben az SHS. királyság és Magyarország kormánya kijelenti, hogy a két állam közötti kereskedelmi forgalomban az áruk elvámolásánál július 1-étől kezdve kölcsönösen a legtöbb kedvezményt biztosítják egymásnak és a legolcsóbb vámleteleket fogják számítani.

A megállapodás a két állam közötti kereskedelem tekintetében igen nagy jelentőségű, különösen az iparcikkeknek Magyarországból való behozatala tekintetében. — Ausztriával, Németországgal és Olaszországgal szemben ugyanis az SHS. királyság már régebben biztosította az olcsó vámtarifákat, míg a Magyarországból behozott áruk után a magasabb vámtarifát kellett fizetni. Emiatt a magyarországi iparcikkek behozatala a minimálisra csökkent az osztrák, német, olasz és egyéb külföldi árukkal szemben.

A trianoni békeszerződés csak egyoldaluan, az SHS. királyság számára biztosította a legtöbb kedvezményt a Magyarországra történő szállításoknál, a legutóbbi beogradi és budapesti jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalások során azonban e tekintetben meg egyezés jött létre és a beogradi kormány a magyar áruknak is megadta a vámkedvezményt. Ez a meg egyezés azonban csak akkor lép életbe, ha a Beogradban és Budapesten kötött szerződéseket a két állam törvényhozása ratifikálta, miért is a megbízottak megállapodtak abban, hogy kormányaik rendelet útján már előzetesen engedélyezik az olcsó vámtarifát. A budapesti hétfői jegyzékváltás ennek a megállapodásnak volt az eredménye, amely lehetővé teszi, hogy az SHS. királyság és Magyarország között intenzívebb kereskedelmi forgalom fejlődhesen ki.

Betiltott horvát lap

Splitből jelentik: A spliti hatóságok betiltották a Splitben megjelenő *Hrvatski Rijec*s című *Radics*-párti lapot, mert legutóbbi számában dinasztia- és államellenes cikkeket közölt. A lap kiadói most *Hrvatska Slova* címen új lapot indítottak, amely hasonló tendenciával ír.

Bulgária nyomoztat Miljkovics ezredes betörői után

Jugoszláv politikai körökben nagy megnyugvást kelt, hogy a bolgár hatóságok a legszigorúbb vizsgálatot rendelék el a *Miljkovics* ezredes, katonai attasénál elkövetett betörés tettesének kézrekerítésére.

NYILTTÉR.

HIRDETMÉNY.

Közírá tészük, hogy a néhai Sugár Mánó subotica kereskedő által nekünk kézizálogba adott és nosztrifikálás céljából az SHS. állami adósságok vezérigazgatóságának is bemutatott 50.000 korona névértékű 6%-os m. kir. állami járadékkötvényeket a keresk. törvény 306.§-a alapján követelésünk kielégítése végett a f. évi június hó 26. napján d. u. 3 órakor Dr. Miladinović Radivoj kir. közjegyző hivatali helyiségében (I. Strosmajerova ulica) megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérnek eladjuk.

Subotica, 1924. június hó 23.

4686

Közgazdasági Bank Részvénytársaság
(Opšta Privredna Banka D. D.)

Pályázati hirdetés.

Mol-völgyi gazda közönség 2 drb. ártézi kut furatásra pályázatot hirdet, pályázók érdeklődhetnek Szabó Mátyás korcsmárosnál Mol-völgyön. 4668

HIRDETMÉNY.

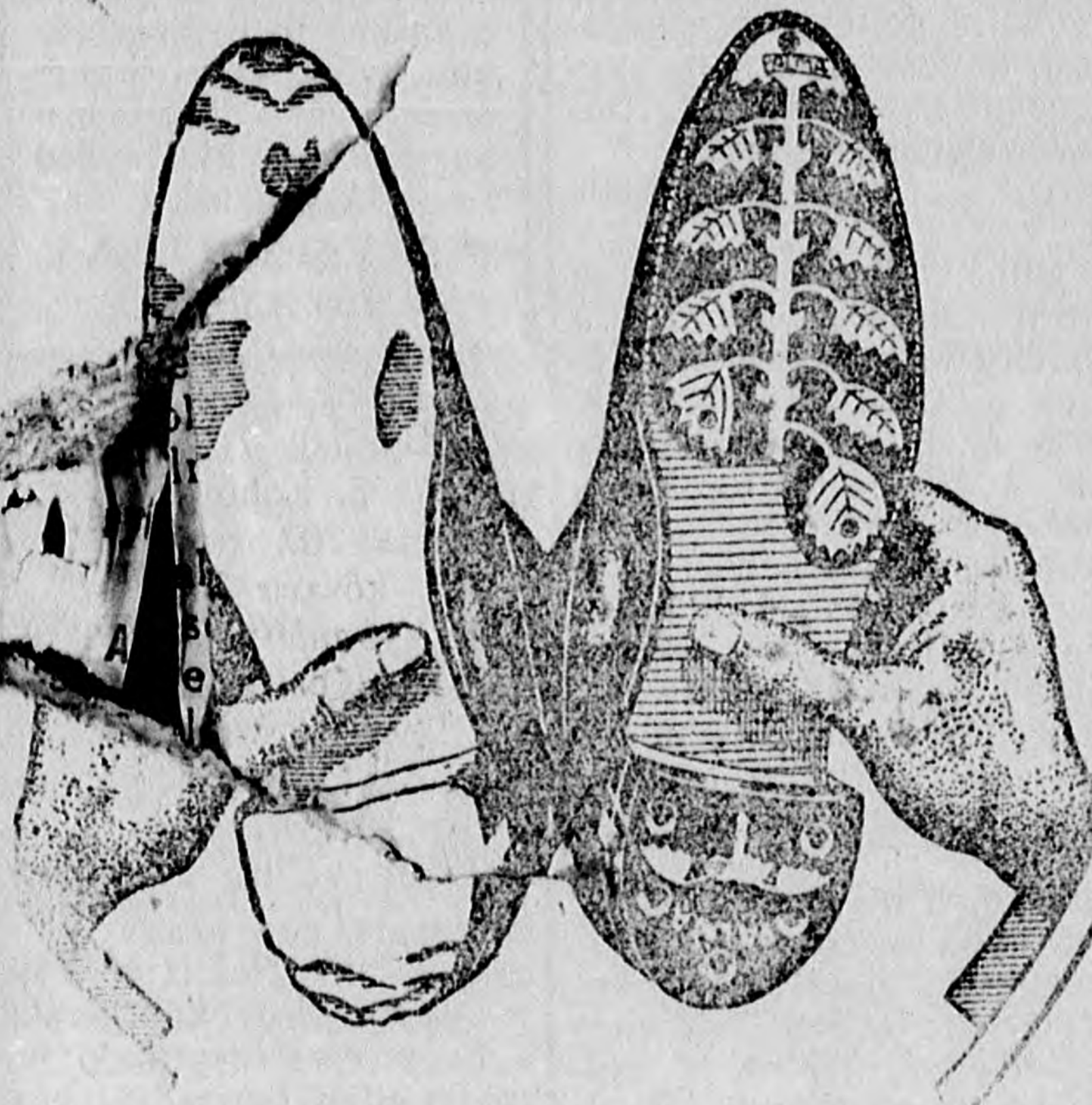
F. évi június hó 24-én d. u. 4 órakor VI. kör Save Tekelije ulica 16 sz. a. egy lovat nyilvános árverésen közjegyző közbenjötté mellett elárvereztetek.

Dr. Klein Mátyás
ügyvéd.

30 év óta fennálló, jólmenő vendéglő

mely biztos és tekintélyes jövedelmet nyújt, a város központjában, kitűnő helyen, berendezéssel együtt, családi ügyek miatt **eladó.**

Vršac, Városkert-ucca 4

FIGYELJE MEG A KÜLÖNBSÉGET

bőrtalp és Palma-kaucsuktalp és sark között. Előnyei a bőrtalppal szemben: elpusztíthatatlan, a cipő tartósságát is növeli, olcsóbb a bőrnél és ruganyos, kellemes járás esik rajta.

De csakis Palma-talpat és sarkot fogadjon el. 4557

VILLAMOS ASZTALI és FALI

VENTILÁTOROK

stb. készülékek PALICSI ÁRAMHOZ is kaphatók

4677

„Energia“ műszaki és elektrotechnikai vállalatnál
Subotica, Kr. Aleksandrova u. 7. I. em.

Nyaraló

bánát városban, 4 szoba, 1 konyha pincével. Egy melléképület mely áll 1 szoba, konyha, kamra, istálló, pince, baromszűz, konyhakert háromnegyed hold szőlővel, szép parkkal, közel a fürdőhöz **OLCSÓ ÁRON ELADÓ.** — Cim: Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Futoški p. 2.

Kézikötőgépek (Handstrickmaschinen) német gyártmány
Körkötőgépek (Rundstrickmaschinen) automatikus amer. gyártmány
Gombolyítógépek (Spulmaschinen) német gyártmány
Gyapjufésülőgépek (Raumaschinen)
és minden rendszerű TÜKBEN állandó raktár
ALFRED KOZMA, OSIJEK
I. Županijska ulica 42.
A Feliks Lederer Wien-i cég vezérképviselete

Ügyes

malomasztalosok
és tapasztalt
malommunkások
nagyobb számban felvétetnek.

Cím a kiadóban és Bega-hirdetőnél Veliki Bečkerekén.

4675

**Az állami osztálysorsjegyek
főnyereménye és jutalma
Din. 1,500,000**

I. osztály huzása:

1924 évi július 8-án és 9-én

1/1 sorsjegy Din. 80., 1/2 sorsjegy Din. 40.
és 1/4 sorsjegy ára Din. 20.

Vidékre postaköltség Din. 3.—

Sorsjegyek minden mennyiségben kaphatók:

LEPEDÁT i JOVANOVIĆ
FŐELÁRUSÍTÓKNÁL SUBOTICA
TELEFON 214.

4582

A következő iskola évre

előkelő gráci család elfogad néhány 10—15 éves urileányt gondos nevelésre.

Kérdezősködések:

Familie A. Zorzini Graz, Glasistrasse 37.
vagy V. Kučera Zagreb, Palmotičeva 5.

4596

Csépléshez I-a buk Tüzifa

naponként kapható a pályaudvaron.

Megrendeléseket bármely állomásra, azonnali szállításra elfogadunk. — Aprított fa telepünkön minden mennyiségben kapható.

Vujkovics J. és Társa, Subotica

Telefon 669

4203

Gazdák figyelmébe!

16 és 18% ásv.

MÜTRÁGYA

legjutányosabban beszerezhető

GOMBOS IMRE, SOMBOR

„DANICA D. D.“ vezérképviseleténél — Telefon 186

4292

CSÉPLŐGARNITURÁK

HEINRICH LANZ MANNHEIM GYÁRTMÁNYU

ÁLLANDÓAN RAKTÁRON

„FERRUM“, BEOGRAD

SKOPIJSKA 18 4273 TAVALIYI ÁRAK!

Bácskai ötvágos automatikus malom

főmolnárt

alkalmaz. — Ajánlkozók sziveskedjenek eddigi alkalmaztatásuk és igényük megjelölésével ellátott ajánlatukat „105“ alatt a „Bácsmegyei Napló“ kiadóhivatalához címezni.

4691

SELCE TENGERIFÜRDŐ

2,8 km-re Cirkventától

Kellemes, nyugodt és olcsó tengerifürdő

Napi ellátás a Hotel Zrinskiben

80-90 dinár

Felvilágosítással szolgál

TOSKOV PÉTER tulajdonos.

4213

Szilágyi és Társa

Árubizományi üzlet

Ajánl:

BELLÁN MÁTYÁS R. T. ČEB kender és kötélárú gyár képviseletében hosszú szálú tiszta kenderből készült gazdasági kötélárut, zsákot, zsineget, ponyvát és torna felszereléseket. Kötelesek részére gerebenezett 6-os kender.

Lerakati:

Subotica, I. Senoe ulica 10. szám
GYÁRI ÁRAK! GYÁRI ÁRAK!

„MINERALIJA“

AZ S. H. S. ÁLLAM LEGNAGYOBB SPECIÁLIS ÁSVÁNYVIZNAGYKERESKEDÉSE

Grčkoškolska u. 7 **NOVISAD** Görög iskola u. 7

AJÁNLIJA

BUKOVAČKAI, ROGAČKAI (Rochitschi) ásványvizeket. SZERB SELTERST, BUČAI KESERŰVIZEKET, és pedig Mária és Ferenc József-keserűvizet; GISSHÜBLER, SALVATOR, KRONDORFI, BILINER, MARIENBADI Kreuzbrunn, KARLSBADI Sprudel és Müllbrunn, SELTERS Sprudel vizet. GLEICHENBERGI 15/10, 10/10, 5/10 üvegekben; LEVICOI és GUBER vizet. **KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET.** 8230

A legjobb, legtartalmasabb, legolcsóbb magyarnyelvű méhészeti szaklap a Stari-Bečejen megjelenő

„Vajdasági Méhészeti Lapok“

Tartalma, főleg népszerű mellékletei, mindenkit érdekelnek. Előfizetés az 1923. évre 60.— dinár, az 1923—1924. évekre 100.— dinár. Mutatványszám 6 dinár ellenében bérmentve.

4341

Dzsávic, Hódi templom-festők

Tanonc felvétetik. Cim: Subotica gimnazija, Vel. Bečkerek Róknics foto-szalón.

6310

WEISZ JENŐ kefeárugyára

Subotica, Telefonoz. 188.

AJÁNLIJA

KITŰNŐ MINŐSÉGŰ VERSENYEN KIVULI KEPE, ECSET, SEPRÓ, MALOMKEFE GYÁRTMÁNYAIT

226

